

OSLO KOMMUNE FORNEBUBANEN
Postboks 322
1326 Lysaker

Saksbehandler:
Andreas Røed

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Fornebubanen Kontrollnummer: 2023.006.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Suruli Kanapathy

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Andreas Røed

Andre deltagere fra virksomheten:
Bente Pladsen Gussiås
Lars Håheim
John Ivar Nelson
Ola Langset
Grete Tvedt
Svein Erik Bakke
Marit Liv Solbjørg
Sindre Higræff Sande

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Marte Strand Kvalø

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved bygging av Fornebubanen den 1. mars 2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Enkelte deklareringskjemaer for farlig avfall mangler opplysninger om avfallets opprinnelse.
- Virksomheten har hatt gjentakende overskridelser på grenseverdien for utslipp av støv.

Anmerkninger:

- Virksomhetens måleprogram for utslipp til vann kan forbedres.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

23. mars 2023	Andreas Røed	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: OSLO KOMMUNE FORNEBUBANEN	
Organisasjonsnr.: 918379967	Eies av: 818379862
Bransjenr. (NACE-kode): 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Kontrollert enhet

Navn: Fornebubanen	Anleggsnr.: 0301.1744.01
Kommune: Oslo	Fylke: Oslo
Anleggsaktivitet: Midlertidig anleggsvirksomhet	
Tillatelse gitt: 21. oktober 2022	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Oslo kommune, Fornebubanen plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Fornebubanen innen 1. juni 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Andreas Røed.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 12. desember 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Oslo kommune, Fornebubanen bli ilagt et gebyr på kr 30 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser ellers til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Enkelte deklareringskjemaer for farlig avfall mangler opplysninger om avfallets opprinnelse.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-12. *Virksomhetens deklarasjonsplikt om avfallets innhold, første ledd.*

Kommentarer:

Avfallsforskriften krever at virksomheter som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Når avfallet leveres til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, skal virksomheten som leverer avfallet fylle ut deklarasjonsskjema som er godkjent av Miljødirektoratet.

Farlig avfall fra prosjektet deklarerer gjennom www.avfallsdeklarerer.no. Det ble opplyst under tilsynet at det er entreprenør som gjennomfører avfallsdeklarereringen. Under tilsynet ble det avdekket enkelte deklarasjonsskjemaer som var mangelfullt utfylt, ved at avfallets opprinnelsessted ikke kom frem av deklarasjonene. Dette medfører at avfallsflyten ikke kan spores til Fornebubanen, kun til entreprenør som gjennomfører deklarasjonen.

Avvik 2

Virksomheten har hatt gjentakende overskridelser på grenseverdien for utslipp av støv.

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven til utslipp fra anleggsfase – bygging av Fornebubanen (tillatelsen), punkt 3.6. *Støv*.

Avvik fra:

I henhold til tillatelsen skal steinstøv, støv og partikler fra anleggsaktivitetene ikke medføre at mengde nedfallsstøv overstiger 5 g/m² i løpet av 30 dager. Dette gjelder mineralsk andel målt ved nærmeste nabo eller annen nabo som eventuelt er mer støvutsatt. Virksomheten er ansvarlig for å utføre avbøtende tiltak slik at grenseverdier overholdes, og virksomheten er også ansvarlig for å gjennomføre målinger av nedfallsstøv. Dersom målinger viser at støvgrenser blir overskredet, skal målinger fortsette til det er gjennomført avbøtende tiltak og det kan dokumenteres at grenseverdien overholdes.

Virksomheten gjennomfører målinger på utslipp av støv, men har hatt gjentakende overskridelser på grenverdien for støv. Grenseverdien for støv på 5 g/m² i løpet av 30 dager er absolutt, og skal overholdes til enhver tid. Fornebubanen kan dokumentere at det settes i verk avbøtende tiltak for å begrense spredning av støv dersom overskridelser kan tilskrives prosjektet.

Det ble opplyst under tilsynet at Fornebubanen har etablert sanntidsmålinger for svevestøv og har gjort en rekke tiltak for å bedre støvsituasjonen, som optimalisering av vanning og bruk av sjøvann. Fornebubanens største utfordringer med overskridelser av støv var i forbindelse med riveprosjekter og klargjøring av anleggsområder. Nå har situasjonen bedret fordi disse aktivitetene har avtatt i omfang.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Anmerkning 1

Virksomhetens måleprogram for utslipp til vann kan forbedres.

Kommentarer:

Det er ikke satt konkrete grenseverdier for utslipp av tungmetaller i anleggs- og tunneldrivevann i tillatelsen. Prosjektet har som følge av dette fastsatt egne grenseverdier for metaller. Prosjektets grenseverdier for metaller er basert på tilstandsklasse III (MAC-EQS x 10) for kystvann i Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016). Dette gir grenseverdier høye grenseverdier for blant annet krom på 360 µg/l, bly på 140 µg/l og nikkel på 340 µg/l. Så høye interne grenser medfører at det ikke settes i verk tiltak for å redusere utslippene av metaller som er innenfor disse grenseverdiene. Utslipp av metaller tilsvarende MAC-EQS x 10 for kystvann kan medføre store utslipp av enkelte metaller.

Måleprogrammet for utslipp til vann kan også være tydeligere på om det skal måles på filtrerte eller ufiltrerte vannprøver.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren